

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Приймальною комісією
Протокол № 9 від 03.06. 2019 р.
Голова Приймальної комісії
В.О.Огнев'юк

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ В АСПІРАНТУРУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
Н.М. Віннікова

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
факультету інформаційних технологій
та менеджменту

Протокол № 5 від 22.05. 2019 р.

Голова вченої ради

А.В. Михацька

Укладачі: доктор економічних наук, доцент **Лойко Валерія Вікторівна**,
доктор економічних наук, доцент **Рамський Андрій Юрійович**

Рецензент: **Маргасова Вікторія Геннадіївна** - доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та
аудиту; голова спеціалізованої вченої ради Д 79.051.04 Чернігівського
національного технологічного університету

Програма вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 051 «Економіка»
/Лойко В.В., д.е.н., доц., Рамський А.Ю., д.е.н., доц. К.: Київський
університет імені Бориса Грінченка, 2019. 11 с.

У змісті програми вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 051
«Економіка» відображено вимоги, що ставляться до здобувачів третього
освітньо-наукового рівня вищої освіти, а також подано перелік основної і
додаткової літератури, необхідної для підготовки до іспиту.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
I. Структура програми фахового випробування.....	5
1.1. Перелік загальних питань для складання вступного іспиту зі спеціальності 051 «Економіка».....	5
II. Критерії та система оцінювання вступного випробування.....	
2.1. Критерії оцінювання відповідей із загальних питань вступного іспиту.	8
III. Список рекомендованої літератури.....	9

Пояснювальна записка

Мета вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 051 «Економіка» полягає у визначенні фактичної відповідності рівня підготовки випускників закладів вищої освіти вимогам наукової підготовки за обраним фахом. Вступ до аспірантури за спеціальністю 051 «Економіка» здійснюється на засадах вступних іспитів на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань. Вступний іспит в аспірантуру зі спеціальності 051 «Економіка» проводиться для вступників, які здобули ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст»). Програмою передбачено включення до орієнтовного переліку питань питання з дисциплін професійно-орієнтованого блоку. Форма проведення іспиту – комбінована (письмова та усна). Екзаменаційний білет складається з трьох питань. На надання письмової відповіді вступнику відводиться 2 години. Виклад матеріалу здійснюється українською мовою.

Програма розроблена у контексті нових вимог до освітньо-наукової підготовки дослідників за спеціальністю 051 «Економіка». Програма побудована на основі міждисциплінарного підходу і містить питання із стратегічних напрямів реформування та державного регулювання національною економікою, питання ефективності господарювання на рівні міста та окремого підприємства, сучасних проблем глобалізованої світової економіки, розвитку науково-технічного прогресу, інвестицій та інновацій.

Окремими складовими елементами Програми є перелік питань до екзамену та список рекомендованої літератури, критерії оцінювання освітніх результатів.

I. СТРУКТУРА ПРОГРАМНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Перелік загальних питань для складання вступного іспиту зі спеціальності «Економіка»

1. Структура національної економіки, структурна політика та механізм її реалізації.
2. Регулятори і важелі антикризової політики держави.
3. Інноваційний розвиток, державна інноваційна політика, науково-технічна політика та механізм її реалізації.
4. Державний бюджет, бюджетний устрій і бюджетна система, бюджетний процес.
5. Особливості регулювання в державному секторі економіки.
6. Теорія та практика прогнозування та макроекономічне планування в системі державного управління національною економікою.
7. Державні програми соціально-економічного розвитку та державні цільові програми.
8. Державне прогнозування соціально-економічного розвитку національної економіки.
9. Характеристика конкурентоспроможності України за різними міжнародними рейтингами.
10. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
11. Сутність соціально орієнтованої економіки.
12. Методи державного регулювання економіки.
13. Визначення пріоритетних сфер інвестування в контексті державного регулювання.
14. Роль іноземних інвестицій у вирішенні проблем реструктуризації економіки.
15. Бюджетна політика держави, бюджетний менеджмент.
16. Інвестиційний процес, державна інвестиційна політика та механізм її реалізації.
17. Економічна безпека національної економіки.

18. Економічна безпека підприємницької діяльності.
19. Фінансовий ринок та його сегментація, інструменти та інфраструктура ринку цінних паперів.
20. Ринок фінансових послуг.
21. Теорія і практика оподаткування, форми та методи оподаткування, податкова система і податкова політика держави.
22. Види планування: стратегічне, тактичне планування й оперативно-календарне планування, бізнес-планування.
23. Місцеві фінанси й місцеве оподаткування.
24. Фондовий ринок, фондова біржа і біржові операції.
25. Страховий ринок, закономірності та перспективи його розвитку в Україні, страхові послуги й особливості їх реалізації.
26. Зайнятість та соціальний захист населення.
27. Фінансова політика держави та інструменти її реалізації.
28. Вплив НТП на поглиблення проблем сучасного світу.
29. Власність і її вплив на ефективність діяльності підприємства, форми та шляхи її реалізації на підприємствах.
30. Економічні проблеми та механізми ресурсо- та енергозбереження й інтенсифікації виробництва.
31. Ресурсний потенціал підприємств.
32. Інвестиційна й інноваційна діяльність підприємств.
33. Контролювання, моніторинг і діагностика діяльності підприємств.
34. Інформації та комунікації в управлінні підприємством.
35. Маркетингова та логістична діяльність підприємства.
36. Конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку.
37. Соціальна відповідальність при прийнятті економічних рішень.
38. Ефективність розвитку підприємництва в економіці країни та, зокрема, в економіці Києва.
39. Фінансова автономія закладів вищої освіти.
40. Сутність поняття «прогноз», теоретичний та управлінський аспекти

прогнозування.

41. Ефективна зайнятість населення країни в умовах ринкових відносин.
42. Науково-технічний прогрес як основний фактор економічного зростання.
43. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.
44. Ефективність управління персоналом на підприємстві.
45. Розвиток економіки Києва як складової частини національної економіки України.
46. Розвиток домогосподарств України.
47. Засади зовнішньоекономічної політики держави, завдання та принципи зовнішньоекономічної політики держави.
48. Роль держави у залученні іноземних кредитів, форми іноземних кредитів, джерела іноземних кредитів в економіку України, порядок залучення та погашення іноземних кредитів.
49. Антимонопольна політика держави, механізм її реалізації.
50. Інфляція як об'єкт державного регулювання, причини та наслідки інфляції.
51. Регулятори та важелі антикризової політики держави, зв'язок грошової та фінансової політики у національній економіці.
52. Механізми державного регулювання доходів населення.
53. Конкурентна політика суб'єктів господарювання в контексті економічної безпеки держави.
54. Процес приватизації в Україні та його вплив на рівень економічної безпеки підприємства.
55. Проблема розвитку внутрішнього ринку України в контексті забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання.
56. Ринкова інфраструктура та її роль у формуванні соціально-орієнтованої економіки.
57. Зовнішні та внутрішні ринки, вплив ринкових умов на зміну організаційної структури підприємства.

58. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку, необхідність розробки стратегій конкуренції.

59. Соціально-економічна сутність заробітної плати.

60. Стандартизація і сертифікація продукції підприємства, міжнародні системи сертифікації та національні системи якості, державний нагляд за якістю.

II. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-наукової програмою «Економіка» за спеціальністю 051 «Економіка» здійснюється за принципом накопичувальної системи. Сумарна оцінка вступного випробування складається з балів, накопичених за окремими критеріями оцінювання запропонованих питань.

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 0 до 100 балів.

1. Відмінно (90–100 балів) – вступник надав повну відповідь на питання білету з наявністю необхідних схем, рисунків, чим виявив глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, володіння понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вміння висловлювати та обґрунтовувати свої судження (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення відповіді.

2. Добре (74-89 балів) – має місце повне засвоєння вступником навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді трапляються окремі неточності (похибки).

3. Задовільно (60-73 балів) – вступником продемонстровані знання і розуміння основних положень матеріалу, при цьому виклад його неповний і непослідовний; мають місце неточності у визначенні понять, при використанні знань для виконання завдань виявлено нездатність доказово обґрунтувати свої

судження.

4. Незадовільно (1-59 балів) – вступник має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання для практичного вирішення завдань. Виявлено повне незнання і нерозуміння вступником навчального матеріалу або відмову від відповіді. З такою оцінкою вступник не може бути зарахованим на навчання за ступенем доктора філософії.

ІІІ. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України від 16.01 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України № 2755- VI від 2.12.2010 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002 № 4-IV/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Грушко В.І. Національні фінанси: підручник / В.І. Грушко, О.С. Наконечна, О.Г. Чумаченко //К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 600 с.
7. Економіка України в умовах глобалізації: підручник / [Федоренко В.Г., Лагутін Г.В., Воронкова Т.Є., Рижакова Г.М., Денисенко М.П., Лойко В.В., Федоренко С.В., Кінах Н.В., Пінчук Ю.Б., Федоренко М.С., Воронков І.В., Палиця С.В., Малихіна О.М., Юрченко В.В., Ігнатенко Г.В., Гуцало А.В.]; за ред. В.Г. Федоренка, Г.В. Лагутіна, Т.Є. Воронкової, Г.М. Рижакової – К.: КНУБА, 2015. – 376 с.
8. Інноваційна стратегія підприємства: особливості формування та оцінки ефективності: монографія / [Федоренко В.Г., Денисенко М.П., Воронкова Т.Є., Касьян З.Е., Лойко В.В., Лойко Д.М.]; за ред. В.Г. Федоренка, М.П. Денисенка, Т.Є. Воронкової. – К.: ШК ДСЗУ, 2014. – 296с.
9. Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства: підручник / [Федоренко В.Г., Лагутін Г.В., Воронкова Т.Є., Рижакова Г.М., Денисенко М.П., Лойко В.В., Федоренко С.В., Кінах Н.В., Пінчук Ю.Б., Федоренко М.С., Воронков І.В., Палиця С.В., Малихіна О.М., Юрченко В.В., Ігнатенко Г.В.,

Гуцало А.В.]; за ред. В.Г. Федоренка, Г.В. Лагутіна, Т.Є. Воронкової, Г.М. Рижаківної – К.: КНУБА, 2015. – 376 с.

10. Інвестування підприємств України: навч. посібник /[Федоренко В.Г., Денисенко М.П., Воронкова Т.С., Патица Н.І., Пінчук Ю.Б., Федоренко С.В., Федоренко М.С., Бреус С.В., Лойко В.В., Лойко Д.М.]; за ред. проф. В.Г. Федоренка, проф. М.П. Денисенка. – К.: «ДКС Центр», 2013. – 224 с.

11. Іноземні інвестиції в Україні: проблеми та перспективи: монографія/[Федоренко В.Г., Грищенко І.М., Могильний О.М., Воронкова Т.С., Денисенко М.П., Хоменко О.В., Лойко В.В., Поколенко В.О., Палиця С.В., Гнибіденко І.Ф., Федоренко С.В., Бреус С.В., Чаленко Н.В., Грищенко А.І., Лойко Д.М., Федоренко М.С., Воронков І.В., Павленко В.В.]; за ред. В.Г. Федоренка, І.М. Грищенка, О.М., Могильного Т.Є. Воронкової – К.: ТОВ «ДКС центр», 2015. – 473 с.

12. Інвестиційно-інноваційні аспекти економічної безпеки на різних ієрархічних рівнях національної економіки: монографія / за ред. д.е.н. Лойко В. В. – Київ: КНУТД, 2015 – 212 с.

13. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.]. К.: КНУТД, 2015. 267 с.

14. Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки: монографія / за наук. ред. проф. І.В. Радионової. – К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 240 с.

15. Національна економіка України у сучасних глобальних процесах: монографія /[Федоренко В.Г., Лагутін Г.В., Могильний О.М., Воронкова Т.С., Рижаківна Г.М., Гнибіденко І.Ф., Бондарь О.А., Денисенко М.П., Лойко В.В., Скрипник М.І., Вдовенко Н.М., Федоренко С.В., Грищенко А.І., Колесник І.А., Бреус С.В., Матюха М.М., Гавриленко Т.В., Чаленко Н.В., Лойко Д.М., Золковер А.О., Вергун М.О., Федоренко М.С., Воронков І.В., Торжевський М.В., Рибальченко К.О., Нартюк О.В., Іващенко Т.Ю., Коновал Т.Ю., Кравченко А.М.]; за ред. В.Г. Федоренка, Г.В. Лагутіна, О.М. Могильного, Т.Є. Воронкової, Г.М. Рижаківної – К.: ТОВ «ДКС центр», 2015. – 470 с.

16. Національна економіка: метод. рекомендації до вивчення дисципліни для студентів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» денної та заочної форм навчання / уклад. М.В.Шашина – К.: КПІ, 2016. – 51 с.

17. Національна економіка[текст]: навч. посіб.: / За заг. ред. Носової О. В. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 512 с.

18. Обушний С.М. Корпоративні фінанси: [навч. посібн.] /С.М. Обушний – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 31 с.

19. Рамський А. Ю. Інвестиційний потенціал домогосподарств [Текст] / А. Ю. Рамський // Монографія. – К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – 352 с.

20. Савченко, В. Ф. Національна економіка: навчальний посібник. / В. Ф. Савченко. - 2-е вид. - Чернігів : ЧДІЕУ, - 2014. - 329 с.
21. Сосновська О.О. Система економічної безпеки підприємств зв'язку: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2019. 438 с.
22. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка: навч. посібник. К. : Ліра-К, 2016. 432 с.
23. Теоретико - методологічні основи інвестиційно-інноваційної безпеки національної економіки України: Монографія / за ред. чл.-кор. НАПН України. д.е.н., проф. І. М. Грищенко, д.е.н., проф. В.М. Узунова, д.е.н., проф. М.П. Денисенка - К.: КНУТД, 2013. – 464с.
24. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України / Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=MetodichniRekomendatsii>.
25. Чернявська О. В. Національна економіка. Навч. посіб. К.: Алерта, 2018. 502 с.